

Universul Literar

Director: STELIAN POPESCU

REDACTIA:
No. 11, Str. Brezolanu, No. 11

ABONAMENT:
= Leu 10 Anual =

ADMINISTRAȚIA:
No. 11, Str. Brezolanu, No. 11

Impresii din Suceava

Străvechea capitală a Moldovei, care este orașul Suceava, îi așezată pe coasta unui deal, ce înfățișează ochiului privitor — mai cu seamă la prima lui ochire — una din cele mai frumoase priveliști. Casele Sucevei mici și vâruite, cari par pierdute printre pomii roditori, cât și frumusețea bisericilor sale bătrâne și mărețe, lângă care se mai adaugă și ruinele din juru-i; toate acestea îți aduc aminte, mai cu seamă astăzi, când ea este jărăsi în stăpânirea noastră, de trecutul ei glorios.

Așezat fiind, pe culmea cea mai înaltă a dealului, de unde se află Mănăstirea Zamea, ochii mei se rîmbară prin câmpiile și dealurile acoperite cu îmbelșugate roșuri; pe când în apropierea mea, colea sub muchia colinei, — dan peste covorul întins și care dădea în

verde, — se întindea râul Suceava, o apă liniștită, care-si mîna undele-i albăstrii tot la vale. În depărtare, în negura zărei, spre soare-apune, se zărește fermecătorii amănți ai Cămpuțului, ce pare că despart vasela grădină a Moldovei de mîndra țară a Ardealului; pe când în dreptul orașului se văd ruinele vechiului castel domnesc, cu ale căror întărituri trainice, au ocrotit în dese rînduri pe Domnii Moldovei.

În josul tîngului, drept în fața castelului, se vede fosta Mitropolie a Mirăuților, care e un odor neprețuit și unul din cele mai vechi și mai sfinte altare ale Moldovei. Se povestește, că pe acele vremuri, în zilele de sîmbătoare se deschidea poarta castelului și aleșii neamului, înconjuțați de un roiu de curteni și de slujitori,

se îndreptau către sfîntul locaș în sunetul clopotelor.

În vremuri de restriște se înăltau cele mai fierbinți rugi de biruință, spre a ocerți pe viteazul estas moldovean, care își jertfăia viața pentru patrie. Aproape trei sute de ani, cetatea Sucevei a stat falnică și nebiruită, de ale cărei puterice întărituri mulți dușmani avură să se lovească, în multe rînduri.

Tot aici, în orașul Suceava, de sîrbătoarea Sfîntului Ioan cel Nou — ale cărui moaste sunt în măreata biserică Sf. Gheorghe, — își dau intîlnire în fiecare an frații români: bucovinenii, moldovenii și chiar transilvănenii și bănățenii, — venind spre a-si mai întări sufletul în această sfîntă cetate.

Vasile Dem. Bradul
(Student Învățător)

Suceava, 1919.

SONET

*E zămbete în razele de soare
Și cerne frunza pomii pe alee
Ca vagile iluzii de femeie
De suferinse 'n veet prevestitoare*

*Cu gândul meu fugar la tine zee
Ceryesc a dragostei intruchipare
Din atmosfera zilei care moare
Voesc să iduresc o epopee*

*Cum n'a mai fost și fi-va nici
[odată —*

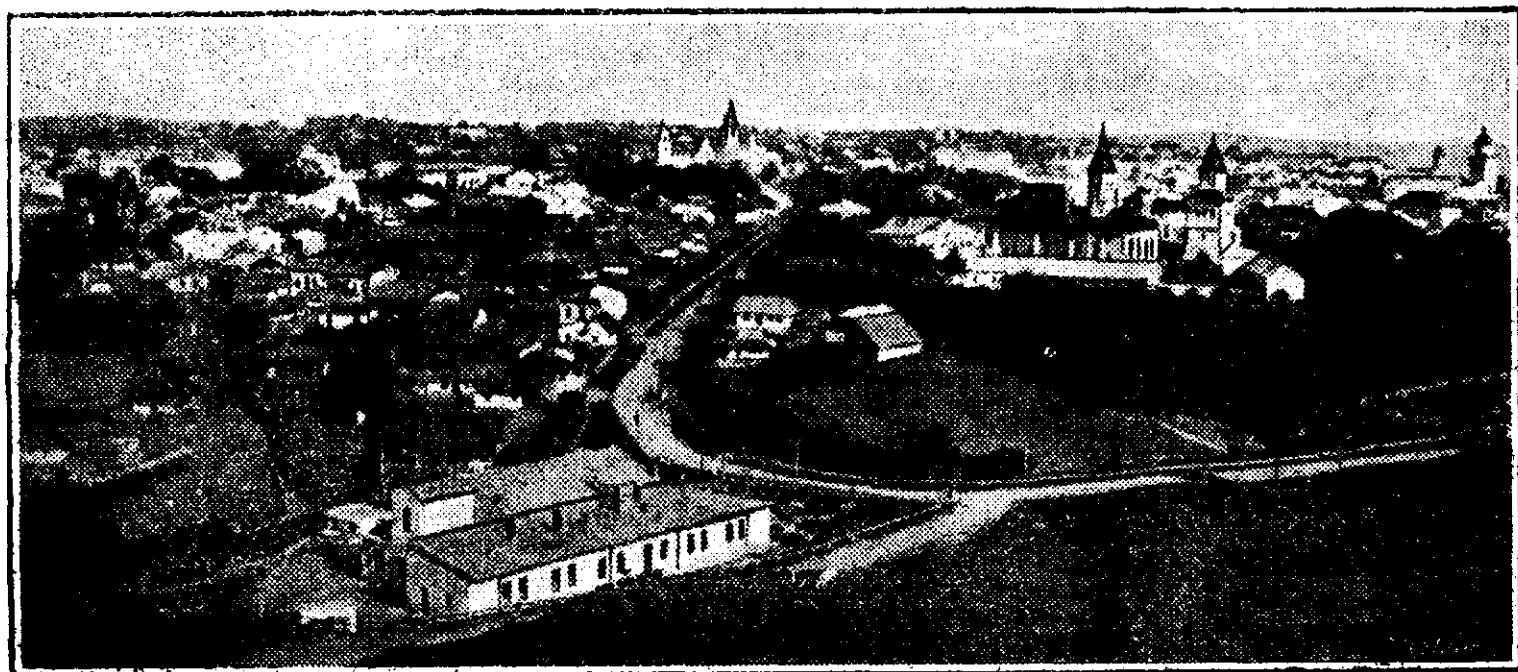
*Că'n oglindirea ochilor de fată
Predomina cu prisosință „sita”.*

*Atunci pierdut în haosul gândirii
Concep o răutate 'n legea firei
Pe când tristețea mlănăie*

[„argila” —

Nțeu Zăpadă,

1919, Băr'ad.

Vederea orașului Suceava (Bucovina)

Varietăți științifice

— Forța aburului —

Vorbind de cărbunii fosili și de lipsa lor, publicațiunea I comentj (comentariile) reproduc o mică conversație instructivă ținută, acum mulți ani în urmă, între geologul englez Bukland și Stephenson, constructorul primei locomotive de drum de fier.

Pe când cei doi oameni știutori stăteau de vorbă, trece un tren pe dinaintea lor, pe linia Londra-Liverpool. Bukland atunci întrebă pe Stephenson:

— Știi d-ta ce forță transportă așa de repede acele greutate enorme?

— Aburul, răspunse inginerul.

— Nu mă înțelegi ce te-am întrebat, replică celălalt. Spune-mi: de unde vine forța aburului, puterea vaporului.

— Dela cărbunii arși în cuptorul locomotivii, — răspunse Stephenson mirat.

— Nu e așa, te înșeli: puterea care târăște convoiul e soarele.

„Copacii uriași care creșteau pe pământurile lumii antice, avură o potențialitate prodigioasă de vegetațiune prin efectul cantității mari de gaz acid carbonic care exista atunci în atmosferă, și prin căldura soarelui arzător care dogorea pământul. Ori ce atom de materie vegetală care se naștea era rezultatul unei acțiuni chimice, provocată de lumina soarelui, adică din descompoziția acidului carbonic al aerului. Lemnele, frunzele, fructele, ca să se formeze, absorbau o cantitate de lumină și de căldură, adică de soare.

„Aceste două forțe — lumina și căldura — există, închise în cărbunii fosili din timpul foarte vechi al formării plantelor din lumea antică și până în zilele noastre. Și astăzi, când arzi cărbunii fosili în cuptorul unei locomotive, căldura și lumina aceea se desparte deodată. Arderea unui kilogram de cărbuni, care ne dă o oarecare cantitate de căldură, restituie căldura și lumina absorbite de milioane de arbori în perioada lung — vre-o zece mij de ani — al vegetațiunii lor”.

Plante rele

Sânt plante rele? Dacă se înțelege prin aceasta că există plante capabile să facă răul prin instinct, ar trebui mai întâi să se demonstreze că ele lucrează cu știință și cu voință;

nu e mai puțin adevărat însă, că au acțiuni vătămătoare.

La Revue Mondiale dă câteva exemple caracteristice despre asemenea plante. Și iată-le :

O plantă de apă care crește în California, numită Darlingtonia, atrage insectele printr-o secrețiune bine mirositoare de miere și le face să cadă într'un fel de cursă, în care e lesne să pătrundă, dar anevoe poate eși.

Aceste capcane sunt cu atât mai perfide cu cât, transparența lor te face să îndrăznești. Insecta înainteaște astfel fără sfișală și cade în laț,

smucindu-se în desert până se afundă în abisul căscat.

Iar planta Geum e și mai terribilă. Are cărligi cu care apucă pe prizonier și-l supune unui supliciu crud.

Alte plante par inzestrate c'un spirit de răzbușare în contra celor care le ating. Așa e un fel de urzică din munții Himalaja numită Milium-Ma. Înaltă de cinci metri, are foi mari largi, transparente și, la prima vedere, fără spini. Indigenilor le groază de ea. Iar sir Joseph Hooker, care vorbește despre ea, spune în cartea sa „Călătorii” că nimeni nu voia să taie urzica cum făcea el, pentru că dacă nu iei bine de tot seama, și care curva te împunge, simți îndată o arzătură ca o'un fier roșit în foc și ești apucat apoi de spasmi care țin 8 sau 9 zile.

PACAT

de AURELIU TOMESCU

Așezată cam într'o răună, casa mătusei Dochitza, și-a trântit pe capul de trestie o căciulă albă țurcănească, din noua răscolită de vântul care șueră trist prin hornuri și acum parcă doarme, înconjurată de troaanii cari mai mai eă o întrec.

Ghemuită pe stâlpi, putrezi, ce se sprijină în prispelile joase, s'au mulțumit sub învelișul alb și rar de tot mai îndrăznește să privească în uliță prin ferestrele presărate cu pulbere albă.

Câte o opintire a Crivățului îi zgâlțâie ușa ca și când ar voi să i-o ia și s'o arunce cine știe unde pe câmp, dar bătrâna căsuță și-o strânge și mai mult în clampă. Nu vrea să-l răpească, zăltatul, bunătate de ușă. Căci doar a mai rămas dela început, de când buicelul răposatului Gheorghe a înălțat pari și a împletit pereții de nucle. Incolo, toate celelalte s'au învârtit rând pe rând încât și bătrânii stâlpi ce sprijin streșina și de cari vara atârână colivii prepeșite, — și ei au fost înlocuiți. Nu mai ele au rămas: fereastra, pereții, ușa și prispelile, dar, prispelile au mai fost c'e înalte prin câte o lipcală. Așa eă bătrâneasca tare se mânie când vântul vrea să-i face ușă.

Dar las eă și vântul nu se lasă doloc. O zgâlțâie și mai amarnic făcând-o să geamă și să și scârțâie bășmalalele.

Într'un timp, văzând că nu poate s'o fure, îi aruncă un val de zăpădă în nas și e la spre uliță,

Insă, când să lasă pe poartă, se împiedcă de crăcile dudului bătrân, stă o clipă pe gânduri, cași când și-ar zice: „Dar prost mai ești băiatule! crezi că o să mă oprești pe mine? acuș te mătur!” Și fără de veste se umflă pe dedesubt „vește unele de altele ca pe niște escături netrebnice, apoi, pleacă înainte să colinde satul.

În urma lui, căsuța privește, așa pe sub sprâncene și-și strânge mădușurile. „Noroc e'am scăpat!”, E hei, d'ea crezi că-i așa ușor să scapi de Crivăț? Aș! Se întoarse sprinten, într'un pleior, răvășind zăpada în juru-i și se năpusti iar în ferestrele înghetate.

— „Ii, de ce vifoniță! mormăi mătusa Dochitza, după scăunasul mărunț de lângă sobă. — Ce zăpadă bre! bre! De vreo cinci ani n'ea mai fost așa. Viscolește și-i tare frig! Na! că mi-i frig mie în casă, dar dobitoacele? vai de pielea lor!”

Mătusa Dochitza îngânând vorbe fără și lăsă lucrul din mână și rămase pe gânduri. Stătu așa mult, mult și se trezi într'un timp cu fața plină de lacrimile calde ce-l plângeau trecutul. Apoi, își luă ciorapul oftând cu năduf.

Sărmana, mătusa Dochitza, a pătimit numai necazuri. A fost bătută de toate vînturile rele și suferări a avut cu cerul. I-a murit bărbata-său Gheorghe, lăsând o singură, singurică, fără n'ei un sprijin și cu Ilie, un bălat de vre'o cincisprezece anișor: — înțaca o scârțugă și vrednic nevoie

mare. Dar când nevoia te prăște, și când nenorocul se ține după tine, ca scaiul după oale, ce poți face oare? Așa și cu mătusa Dochitza și Iliuța. Au muncit ei s'au sbatut, mai ales băiatul n'a stat o clipă degeaba; dar tocmai când era să lege gură pănzii, și ia în amnată. Înșă, mătusa Dochitza, știe ea că are să treacă și asta. „Că mare-i Dumnezeu! Are să se întoarcă el mîncal-ar maici! De Sf. Maria mică a trimis curte oă are să vie în „concedie de Crăciun!” Și mătusa închise ochii și zăcă i se arătă el — chipuș cu trei fire de mustață și cu chipiul la o parte jucând cu fetele la horă. Așa după cum a fost rândul trecut, când a venit d'ea stat numai o săptămână.

Toți se minunau când îl vedeau cât de bine îi șade în uniforma cu nasturi scilpitori, Leica Voică din capul satului, cea cu fata ca o zână, a și vorbit cu Dochitza.

— „Ehei, Dochitza fa, fecior ca al tău rar unde vezi, mai eă m'as prinde să-i am gînerel!”

Ea auzind așa, tare s'a bucurat și i-a răspuns în șoaptă, să n'auză satul. Că de, nu-i bine să-ți știe satul trebile.

— „De, lele Voică, și el joacă n' pînteni după Safta”.

Și așa din două vorbe spuse la întâmplare, n'au înțeles. Dar las eă și băieții, de mult își făceau ochi dulci când se brodeau să se întoarcă amândoi, pe aceeaș cărare, dela câmp și Ilie își luase pradă de războiu într'o luptă pe care o avusese, — o năframă, albă ca laptele, pe care o ținea mereu într'un buzunar al vestonului, în partea stîngă, ca să fie mai aproape de inimă și să-l oprească bătaile când da drum liber gândurilor.

Mătusa Dochitza se gîndește la toate deaceea oftează. Că până să vie el în concedie, îi vreme nu giumă. Deabia e Sf. Andrei și până la Crăciun mai va. Mai sunt vre'o douăzeci de zile și tot pe a-fătea nopți. În două zece și cinci de dimineți se va scula, fără să-l vadă trebuindu prin curte sau lu crînd câte ceva lângă sobă, după cum îi era obiceiul în zilele de țară. Și la gândul acesta alt oftat își făcu loc.

C'ăsuțică de vînt, trecută pe la fereaștră, o făcu să se scoale după scăunas și să și strîngă zăbunașul pe umeri mormăind. — „Hm! s'a întunecat de tot — trebuie sta prin zamba!” Și luând cu mîncări încete lampa verde ce spânzura în culul de deasupra lăcrășii, se duse în țîrdă, s'o aprinză la foc. Apoi, zăpada, împinșă de vînt pîntre crăpăturile ușii, formase dîru ascuțite ca acoperișurile tugușelor ale caselor; iar pe vatră, sta un coșgîmtea troian, vîrât pe hor tot de moc Crivăț care căt pîntre s'o cebrace de zăbunaș pe mătusa.

Punând lampa pe poalele, a costă scormoni tăciunii ascunși în mormanul de cenușă, aprinse fiitlii, după ce trecu cu degetele ei uscate pe d'asupra ea să-l curețe de serum și mai trântind câteva buturugi peste jarul răbunli, se sculă păturindu-și fusta.

Când se întoarse, lumina slabă, răspândită de flacăra micuță care deabia își scotea capul din căciula lămpii, se așternu rând pe rând pe toate lucrurile din casă dându-le forme deslușite. Mătușa Dochța mersese tot așa pe îndelate de-o așeză în cui, la loc și potrivindu-i lumina să nu fie prea mare se așeză din nou pe scaun, naș, lângă soba în care începuse să ducă focul. Caldura începu să cuprindă cu inecul odala pe când afară zăpăda cădea deasă, ca un nour alburii. În sat, luminile prinseră a pălpăi la fiece fereastră și fumul eșt valuri, și luri din hogaacurile de nuele, plutea în păle pe deasupra caselor.

Mătușa Dochța începu să împletească la ciorapi și odată cu firile de lână începu să-și împletească și gădurile carii desvâlulau tot trecutul neguros.

Intr'un târziu, o dupăjura se auzi pe pr'ște și Tarcuș, cățelușul mic se îndesă în ușa mărând infundat, Mătușa se sculă cum cu freacă și încetșor se lipi de fereastră, privind printre perdelele vârgate. La început, întuiericul d'afară nu o lăsă să vadă, pe urmă însă, putu desluși bine prin cernerea zăpezii, așa ceva, ca o momăle care se șterse îndată în regură. Tarcuș, prinzând curaj, o luă spre poartă hămăind din ce în ce mai tare, până când începu să urle, întărâtând și câinii vecinilor.

Dând perdelele la loc, mătușa Dochța rămase în mijlocul odăii cu mâinile subpuse și stete mult așa, până când într'un târziu începu să se incline murmurând: „Hm! Hm! Ce să fie și asta Doamne? Parcă fuse un măgar. De bună seamă, un măgar a fost. St d'asupra lui par'că sta cîneva cocotș, așa îmbrăcat în negru și cu culion în cap ca popoi! Tă mare minune! și i-au văzut ochii cum luclau și măgarul își scuțura urechile!

Rătăcind cu ochii p'opereți, mătușa se lovi cu palma peste gură, ca pâlita de un gând. — „Pii! azi! Sfântul Andrei, chiș Sf. Andrei! Hm! Hm! sărbătoare mare! Să știi Dochto că mogăldăta aia Sfântul Andrei a fost. De bună seamă că Sfântul! Si a venit călare pe măgar ca și Domnul nostru Isus Christos!” Dar trecându-și ochii pe sub jeoane zări pandela stinsă?! Pesemne că Sf. zî tremurând: „Păcătoasa de mine! Sfântul Andrei și candela Auzi, mare păcat!” Repede luă sticla cu untdelemn din fluidă și

unplând candelă o aprinse și o puse la loc oftând ușurată. — „Pii! d: cum să uit eu tocmai acum candelă stinsă?! Pesemne că Sf. d'ala a venit!”

Mai îngânând câteva vorbe răz leze, mătușa Dochța, stinse lampa și prin întunerleul brăzdat la lucirile zăpezii, prinse a se ruga încet, înșotind vorbele cu crucea mari până la pământ. Apoi, se vârî sub cergă; iar vântul, afară, boacăni în fereastră și Tarcuș hămăi scurt, scuturând ușa. — „Hă! facu mătușa „nu-ș nimeni, de ce luri blestemăte? A fost, s'a lus! ac' ru i n'meni!” Căinele tăgu, îndesându-se în ușa; dar vântul fășai înainte la fereastră și când ar fi vrut să pătrundă în odaia unde căldura te moțgea

AURELIU TOMESCU

DIN CARNETUL UNUI NEBUN

CLIFE INTUNECATE

Plouă!..

Ploaia cade nemiloasă și rece.

De ce plouă?

Totul e întunecat, până și sufletul meu!

Sufletul meu e arid, are nevoie de ploaie; ploaie de lacrimi, — lacrimi de sânge!

Totul e mohorat împrejuriul meu; numai hârția pe care scriu e albă, e imaculată, și o lacrimă pică și pătează, cu o pată roșie ca focul.

În fața mea văd chipul tău și ochii tăi mă privesc

Dece mă tintești cu privirile turburătoare, cu fosforescente sanguine, dece îmi sorbi sufletul cu ochii tăi tăetori ca o lamă ascuțită, întepători ca spinii?

Nu vezi, draga mea, cum am pălî?

Nu vezi cum am slăbit?

Oasele mi se cîocnesc sub carne cu izbituri lugubre și seci, asemănătoare zgomotului unui sac cu nucii ce s'ar rostogoli.

Dar și tu ai plâns..

Dece ai plâns?..

Lacrimile tale sunt mărgăritare, dar plânsul tău sîruind a format un lac de ghiță; ghița e lucie și mată și văd corbi negri și rapaci cum zboară deasupra ei și se depun eroncănitori.

Dar și tu ești mult schimbătoare: chipul tău e palid, ochii tăi adânciți în orbite strălucesc și mă fixează arzător.

Draga mea, ochii tăi sunt ca ec-ni fac sufletul arid!

DIN PRIBEGIE

Mai lin, Dorule!..

(în formă populară)

Mai lin, dorule, mai lin,
Nu mă face să suspin,
Destui sunt eu plin de chin
Căci sunt singur prin străini:
Depart de ce de acasă
Dorul de ei rdu m'apasă...
Și-am zis verde iasomie
Doamne, mă rog eu mult tie,
Să-mi revdă a mea soție;
Să mai vdd Doamne doresc
De dor o să inebunesc,
Părinții, frații și surorii,
Și apoi poți să mă omori.

G. H. Popescu-Bolintin.

Suceava (Bucovina)

27 Martie 1917.

tă — ea și cum n'ar mai fi a mea, — în inserarea brumoașă și umedă, și bate în unison cu o altă inimă!..
„Cu inima ta, nu e așa, draga mea!..

Const. Nutzescu.

Crinul

(Recenzie)

Sub acest titlu sugestiv apar câteva pagini de literatură serioasă. Crinul, simbol al nevinovăției, al purității sufletesti, floarea idealismului candid...

Conducătorii revistei sunt câțiva tineri însuflețiți de fiorul unei tinerețe promițătoare încălziiți de focul sacru al scânteerilor unui început bun. Și-au asigurat concursul înaintașilor de mare preț în literatura românească: Ion Al. Brătescu-Voinești, D. Nanu, Oswald Teodoreanu, Z. Bărsan, Calon Teodorian, Demostene Botez, etc. etc.

Și acum primul număr cuprinde „Orbul” o poezie a d-lui V. Demetrius de un realism viguros care strălucește în imagini unele singulare dar totuși pufernice. Un tablou pe cât de omenește pe atât de mișcător. D. Rebreanu publică câteva pagini din romanul său „Ion”.

N. Naibă are câteva versuri ușoare, cu o nuanță de lirism. Asemenea cunoscutul G. Cair. Nume noi: C. Orendi, Miron Negrea, Adrin Florin și criticul în germene... Al. Alexandrescu.

Toți promit — și termin urând tânărului confrate: viață lungă!..

Henry Găbunea

Ce melancolie!

Toamnă, vânturi, ceață, ploaie,
Și în aspra vijelie,
Pomi vârfu și-îndoiaie,
Ce melancolie!

Noaptea și-a întins naframa,
Peste tot și mie-mi pare;
Că afară plânge mama,
Ș'aud muzici funerare...

Plouă afară ne'ncetat,
Și'n a timpului urgie
Par'că sunt un mort uitat,
În odaia mea pustie,
Ce melancolie!..

An. Navarello.

Însă eu nu mai am inimă!
Iată, o simt hătând depărta.

JULES CLARETIE

BUM-BUM

Trad. de IOAN GANE

Copilul sta întins, palid în patisoru-și alb, și, cu ochii mărita de friguri, privea înăjutea lui, mereu, cu pironirea străină a bolnavilor care întrezăresc deja aceea ce vij nu văd.

Mama, la piciorul patului, mușcându-și degetele ca să nu strige, urmări, îngrijorată străpunsă de suferințe, mersul boalei pe bjata figură subțiată a micuțului și tatăl, un om de treabă, lucrător, își adâncea în ochii roșii lacrimile care-i ardeau pleoapele.

Și ziua se ridica, dimpede, dulce, o frumoasă dimineață de Iunie pătrunzând în strămta cameră din strada Staritelor unde se stingea micul Francois, copilul lui Iacob Legrand și al Magdalenei Legrand, femeia lui.

Avea șapte ani. Blond de tot, trandafiriu și așa de sprânten, voios ca o păsărică mică, nu sunt nici trei săptămâni încă!... Dar o fierbințeală îl apucă, fu adus acasă, într-o seară, de la școala comunală, cu capul greoi și mâinile foarte calde. Și de atunci era acolo, în pat, și uneori în ajurări, zicea privindu-și ghețisoarele bine lustruite pe care mama le așezase cu îngrijire într-un coș, pe o scândură:

— Puteți să le aruncați de acum, ghetetele micuțului Francois! Micul Francois nu le va mai încălța! Micul Francois nu va mai merge la școală... Nici odată! Nici odată!

Atunci tatăl zicea, striga:
— Mai bine ai face să taci!
Și mama se ducea să-și infunde capul blond, palid de tot, în pernă pentru ca micul Francois să n-o audă plân-gând.

Astă-noapte, copilul nu aiurase; dar de două zile neliniștia doctorul printr-un fel de abateri ciudată, care semăna cu descurajarea, ca și cum, la șapte ani, bolnavul ar fi simțit deja desgustul de viață. Era plătisit, tăcut, trist, iăsând să i se bălbănească capul elăbit pe căpătâiu, nevoind să ia nimic, ne mai având nici un surâs pe sărmanele-i buze subțiate și, cu ochii sălbateci, cântând, privind nu se știe ce colț jos, departe de tot.

„Sus poate!” gândia Magdalena care tremura.

Când voiau să-i dea un ceai,

un sirop, puțină supă, refuza. Refuza tot.

— Vrei ceva, Francois?
— Nu, nu vreau nimic!
— Trebuie totuși să-l scoateți din stărcă aceasta, spusese

umerii tatălui. — sau la Câmpile-Elizee, să intre la Vasilache cu mijoii bogătași. Iacob Legrand cumpăraseră lui Francois figuri, soldați auriti, umbre chineze; le desfăcea, le puneă pe patul băiatului, le făcea să joace înaintea ochilor rătăciți ai micuțului, și, gata de plâns, încerca să-l facă să râdă.

— Vezi tu? Asta-i Podul-Sfârâmat. Și acesta, un comandant. Iți mai amintesti, noi am văzut unul, un comandant, la Pădurea de la Boulogne, odată? Dacă îți bei ceaiul am

TOAMNA

D-șoarei N. G.

*Frumoasa mea e toamnă și afară geme vântul
Și asvârle frunze moarte cu atâta dărnicie;
Tu închide-te în casă, să nu-i auzi cuvântul
Că spune de-o iubire ce plânge-n agonie.*

*Și florile-n grădină, cu galbene petale
Se scutură acuma pe rând, dar nu te teme,
Și gânditoare asfizi nu te opri'n cale
Că spun de visul nostru ce moare așa de-vreme.*

*Și norii gri și negri s'alung tot mai departe
Zădarnic cați cu ochii un colț de zare-albastră;
Frumoasa mea copilă, privește-n altă parte
Să nu vezi cum ne duce și fericirea noastră.*

*Inchide-te în casă frumoaso și cu încetul
Sugrumă amintirea ce-o clipă te invinse
Să nu simți cum sfășie din sufletu-ți regretul
Că-o vară se mai scurse și-o dragoste se stinse.*

*Natura și iubirea se sbat în agonie:
E întâia ta durere ce-o simți în astă seară,
Dar vezi, când pentru mine nimic n'o să reinvie
Tu le-oi avea pe toate din nou la primăvară.*

I. Const. Perietzeanu.

doctorul. Toropeala asta mă înspăimântă!... D-voastră sunteți tatăl și mama, vă cunoașteți bine copilul... Cântați ceea ce l-ar putea reînșufleți, să rechemati pe pământ acest suflet care aleargă după nourii... după nourii!

Și plecase.

Cântați!

Da, fără îndoială îl cunoșteau bine, pe Francois al lor, bietii oameni! Știau ei ce îl înveselia, micul, să meargă la prădat gardurile, Duminica, și să se întoarcă la Paris, încercat cu păducel, pe

să-ți cumpăr unul adevărat, cu o tunică de postav și epoleți de aur... El vrei tu, spune, comandantul? Vrei un pistol, bile... un arc?

— Nu, răspundea mica voce — lămurită și aproape crudă.

Și la tot ce i se zicea, la toate paiațetele, la toate baloanele ce i se făgăduia, mica voce — în timp ce părinții discutau desnădăduiți, răspundea:

— Nu... nu... nu!

— Dar ce vrei atunci, Francois întrebă mama. Hai-de, trebuie să fie un lucru pe care ai vrea să-l ai... Spune spune-

mă-mie! mie!... mămăța ta! Și dânsa-lipi, obrazul de perna micuțului bolnav, și îi șoptia aceasta la ureche, drăgălaș, ca un secret.

Atunci copilul, cu un accent ciudat, ridicându-se pe pat și întinzând către ceva nevăzut o mână lăcoasă, răspunse deo-dată cu un ton aprins, tot odată rugător și poruncitor:

— Vreau pe Bum-Bum!

Bum-Bum!

Biata Magdalena aruncă barbatului său o privire speriată. Ce spunea micuțul? Oare era încă odată ajureala, înspăimântătoarea aiureală care revenia?

Bum-Bum!

Nu știa dânsa ce însemna aceasta și îi era frică de aste cuvinte enigmatice pe care copilul, acum, le repeta cu o încăpătânare bolnavicioasă, ca și cum, necertezând până acolo să-și spună lămurit sul, se eforta în prezent cu o îndărătnițe de neînvinș:

— Da, Bum-Bum! Bum-Bum! Vreau pe Bum-Bum!

Mama apucase nervos mâna lui Iacob, zivând încet de tot, ca o nebună:

— Ce însemnează asta, Iacob? E pierdut!

Dar tatăl avea pe figura-i aspră de lucrător un surâs aproape fericit, surâsul unui condamnat care întrezărește o puțință de libertate.

Bum-Bum! Își aducea el bine aminte matineul din Lunca Paștilor când însoțise pe Francois la circ. Avea încă în ureche hohotele de bucurie ale copilului, râsul său de strengar distrat, când clovnul, frumosul clovn tot presărat cu fluturi de aur, cu un mare fluture posomorât, scântecător, multicolor în spatele hainei negre, făcea vreo săritură înăpoi, puneă piedică la un scutier sau sta nemișcat și teapăn pe nisip, cu capul în jos și picioarele în sus, sau arunca spre candelambriu pălării de păsă moale, pe care le bimeria cu dibăcie pe cap, unde formau una după alta o piramidă, și la fiecare mișcare, la fiecare caraghioslăc, ca un bun refren, înveselindu-și fața mare, spirituală și caraghioasă scotea același strigăt, repe-ta același cuvânt, întovărășit de un urui al orchestrei: Bum-Bum!

Bum-Bum! Și la fiecare dată când intra Bum-Bum, ciroul izbucnea în aplauze, și micuțul începea să râdă tare Bum-Bum! Acesta era Bum-Bum, era clovnul circului, era înveselitorul unei întregi părți din oraș, pe care voia să-l vadă, pe care voia să-l ajbă,

micul François, și pe care nu-l avea și nu-l vedea, pentru că era acolo, culcat, fără putere în pățisoru-i alb!

Seara, Iacob Legrand aduse copilului un clovn articulată, tot numai fluturi, pe care îl cum-părăse, dintr'un pasaj, foarte scump. Costul a patru din zilele sale de muncă! Insa ar fi dat costul a douăzeci, trei-zeci, ar fi dat costul unui an de muncă, ca să readucă un surâs pe buzele palide a'ne bolnavului.

Copilul privi o clipită jucăria, care scântea pe cearcaful alb: apoi, cu tristete:

— Asta nu-i Bum-Bum! Vreau să văd pe Bum-Bum!

Ah! Dacă Iacob ar fi putut să-l infășure în pătură să-l ia, să-l ducă la circ, să-l arate clovnul jucând sub candelabru aprins, și să-i zică: „Priveste!”

Făcu mai cuminte, Iacob. Se duce la circ, ceru adresa clovnului și, sfios, cu picioarele împietrite de emoție, urcă una câte una scările ce duceau la locuința artistului, la Montmartre. Era ceva foarte îndrăzneț, ceea ce făcea, Iacob! Dar la urma urmelor comediantii se duc să cânte, să reciteze monologuri la marii senjori, în saloane. Poate că clovnul,—oh! cât ar fi voit,—ar consimți să vină să dea bună ziua lui François. Cum are să fie primit el, Iacob Legrand, acasă la Bum-Bum?

Nu mai era Bum-Bum! Era d. Moreno, și, în locuința artistică, cărți, tablouri, o elegantă de artă făceau ca o împodobire aleasă unui om drag, care primi pe Iacob în cabinetul său, asemănător ca acela al unui doctor.

Iacob privia nu recunoștea clovnul și învăția, și iar învăția între degete pălăria de păslă. Celălalt aștepta. Atunci tatăl își ceru seuză. Era ceva umijitor, ceea ce avea să ceară, aceasta nu se făcea... jertare, seuză... Dar în sfârșit, vorbiri despre micuț... Un copil drăgălaș, domnule! Și așa de inteligent!... În totdeauna întâiul la școală, afară de calcul, pe care nu-l înțelege... Un visător, acest mic, veți vedea! Da, un visător. Și proba... iată... proba...

Iacob acum șovăia, îngâna, apoi își luă curajul și dintr-o dată:

— Proba, e că vrea să vă vadă, că nu se gândește decât la d-voastră, și că d-voastră sunteți acolo, înaftea lui ca o stea pe care ar voi să o ajbă și să o privească.

Când sfârși, tatăl foarte palid era cu fruntea asudată. Nu

indrăneu să privească spre clovn, care sta cu ochii atințiți pe lucrător. Și ce avea să-i zică: Bum-Bum? dar dacă îl îndepărta, îl lua drept un nebun, îl dădea pe ușă afară?

— Locuiți...? întrebă Bum-Bum.

— Oh! foarte aproape! Strada Staritelor!

— Haidem! zise celălalt. Vrea să vadă pe Bum-Bum, băiatul d-voastră? Ei bine, și va vedea!

Când ușa se deschise înain-

tau mereu, fluturași și fluturile lui Bum-Bum, precum un îndrăgostit își urmărește visul...

— Nu, răspunse copilul cu vocea care nu mai era aspră dar descurajată, nu, acesta nu-i Bum-Bum!

Clovnul, în picioare lângă pățisor, lăsa să cadă pe figura micului bolnav o privire pătrunzătoare, foarte gravă și de o blândețe nesfârșită.

Dădu din cap, privi spre ta-

surâs deschizând ca b gură de pușculiță blânda-i figură dată cu făină, Bum-Bum, adevăratul Bum-Bum. Bum-Bum del, circ, Bum-Bum din cartierul popular, Bum-Bum al micului François. Bum-Bum apăru! Și pe pățisoru-i alb, cu o bucurie de viață în ochi, răzând, plângând, fericit, salvat, copilul bătu cu mânuțele-i slăbite, strigă „bravo” și zise, cu vocea lui de șapte ani, care izbucni dintr-o dată, aprinsă ca b rachetă: Bum-Bum! el e, el e de astă dată! Iată-l pe Bum-Bum! Trăiască Bum-Bum! Bună ziua, Bum-Bum!

Când doctorul veni, în ziua aceea, găsi așezat la capătăiul micului François, un clovn cu fața palidă, care încă făcea să rădă și mereu să rădă micuțul, și care îi zicea, învârtind o bucată de zahăr în fundul unei cești de ceai:

— Să știi, tu, micule François, că nu bei, Bum Bum nu va mai veni! Și copilul bea.

— Nu-i așa că i bun?

— Foarte bun!... Multumesc, Bum-Bum!

— Doctore, zise clovnul medicului, nu fii geles... Mi se pare totuși că strămbăturile mele îi fac tot atât de bine ca rețetele d-voastră!

Tatăl și mama plângeau; dar de data asta, plângeau de bucurie. Și până când „micul François” fu pe picioare, b trăsura se opri în fiecare zi înaintea locuinței lucrătorului din strada Staritelor, la Montmartre, și un om scobit din ea, înfășurat într'un palton, cu gulerul ridicat, și, pe dedesubt îmbrăcat ca pentru circ, cu o față veselă și dată cu făină.

— Ce că dătoresc, domnule... zise la sfârșit Iacob Legrand dibaciului clovn, când copilul eși din casă pentru prima dată. Căci de sigur, vă dătesc ceva!

Clovnul întinse părintilor cele două mâini mari de Hercule, și înec:

— O strângere de mână, zise el...

Apoi, deponând două bugi săruturi pe obraji îmbujerați din neou ai copilului:

— Și, făcu el, răzând, îngăduirea să-mi pun pe căștile de vizită: Bum-Bum... doctor a-crobat, medicul obișnuit al micului François!

Ioan Gane.

SONET

Pe cerul sur, în sieturi solitare,
Pe rând, pe rând, în faptul dimineții,
Se duc, strigând rămas bun, cântăreții
Și pier ca puncte negre'n depărtare.

Ei fug grăbiți, de negurile ceții,
Spre alte locuri unde-i veșnic soare
Și unde poate-or fi ceva mai rare
Decât aicea, florile tristeții...

Dragi cântăreți, călătoriți cu bine
Și, când la noi vă veți întoarce iară,
S'afiați o altă lume'n primăvară!

Să ne găsiți în zile mai senine,
Invierăți de-al libertății soare,
Sărbătorind frăția'ntr'e popoare!...

FLORIAN PODARU

tea clovnului, Iacob Legrand strigă cu veselie fiului său:

— François, fii mulțumit, strengarule! Tine, iată-l, Bum-Bum!

Și copilul avu pe față b lăcărare de bucurie. Se ridică pebrațul mamei și întoarse capul către cei doi oameni care veniau, căuta un moment, lângă tatăl său, căno era acest domn cu redingotă, a cărui figură plăcută îl surădea, și pe care nu-l cunoștea, și când i se zise: „Acesta-i Bum-Bum!” lăsa să-i cadă din mou incetisor, cu tristețe fruntea pe pernă și rămase încă cu ochii atințiți, frumoși săi ochi mari și albaștri care priviau dincolo de zidurile odăitei și cău-

tăl îngrijorat, spre mama zdrobită, zise surâzând:

— Are dreptate, acesta nu-i Bum-Bum!
Și plecă.

— N'am să-l mai văd, n'am să-l mai văd, pe Bum-Bum! repeta acum copilul a cătui voce slabă vorbea înspre ingeri. Bum-Bum îbate-i acolo, acolo, unde micul François va merge în curând!

Și, deodată — nu trecuse o jumătate de ceas de când clovnul plecase, — pe neașteptate ușa se redeschise, ca mai adineaori, și, în tricoul său negru și presărat cu fluturi, cu smocul de păr blond pe creșaniu, cu fluturile de aur pe piept și în spate, cu un larg

MAXIM GORKI

SCANTEI ALBASTRE

2

In românește de JAN VONDRUȘ

„Da, da, un an întreg l'am jeli. Vro'au tocmai să se întoarcă în Carpați, când fură înconjurat tocmai pe când serbau ospățul de rămas bun, în un roman care-i poftise la el. Numai el doi fură prinși, mare parte fură uciși, iar ceilalți dispărură. Românul o piati însă, scump mai târziu, căci la tot ce avea, casă, moară, bucate, i se dădu Ioc. Nu-i mai rămase nimic.

„Faptul că negreștii ai fost tu?” zisei eu, crecând să-i ghicesc gândul.

„Fără de mine mai erau mulți cari țineau partea huzului; focul era ca o ceremonie furebră pentru acestia”.

Cântecul de pe tărutul morții amuși; naturile mugeau puternic și furioase ele dădeau un acompaniament minunat povestirilor din viața zguduitoare a bătrânii. Intre timp răsunară dinspre mările mării soapte și răsete tainice. Natura transfigurată de razele albastre ale lunii, era de o frăgezime nemaipomenită; zgomotele fapturilor nevăzute deveneau din ce în ce mai rari. Un vânt izbucni, zgomotele valurilor creșeau și coplesii toate celelalte sunete.

„Am mai iubit și un ture. O săptămână întreagă locui în haromul său din Scutari. În harom nu era rău, însă plictisitor, erau numai femei. Opt cadăne. Când nu mânceau sau dormeau ele sporovăiau. Câte odată se și certau și atunci făceau o gălăgie ca găstele. Turcul era de-acuma bătrân, însă, foarte bogat și puternic. Privirea ochilor săi negri pătrundea până în adâncul inimii.

„Ii zării pentru întâia dată în București, cum străbătea cu fața zămbitoare. Chiar în aceeași seară fui atacată pe stradă și dusă la el. Turcul venise în București pentru ca să-și cumpere câte ceva; făcea negoț cu lemn de cipru și palmier.

„N'ai dori să fii a mea? In trebă el.

„De ce nu?”

„Ei bine! Atunci hai cu mine”.

„Ii urma. Avea un fiu de 16 ani, un tânăr sprinten, cu părul negru, cu care fugii din casa turcului bogat către Lom-Palanca, în Bulgaria. Acolo a bulgăroaică încercă să mă înjunghie, nu-mi aduc aminte dacă din mâna bărbatului sau din prierina amantului ei.

Rădăta, lei transporta în trei călărești unde ma îngrijii

o poloneză tânără. Un călugăr o vizita adesea. Călugărașul era ca un vierme și so ploconea înaintea mea. Când mă simții din nou sănătoasă, o ștersel împreună cu el spre Polonia”.

„Stai!” intrerupsei eu. „Ce s'a întâmplat cu tânărul fiu al turcului?”

„Băiatul? Bietul tânăr muri, poate că dorul de patrie... sau chiar iubirea l'a omorât.

„Peri, ca o plantă tânără, fragodă, pe care razele soarelui oad cu prea mare tărie. Parcă-l mai văd cum zăcea pe patul său, alb și transparent ca o bucată de gheață. Și chiar în acele momente iubirea addea în inima sa. Cereea neîncetat, să-l sărut, ceea ce și făceam, l'am sărutat mult, căci l'am iubit. Ajunse atât de slab și palid, în cât nu se mai putea mișca. Intocmai ca un cerșetor, care imploră ajutorul cuiva, Stăruia, să mă cule lângă el și să mă încălzesc cu trupul meu fierbinte, oasele sale reci. Când mă culcam lângă el, părea că simțeam de flacăra care curgea prin vine. Deșteptându-mă într-o noapte îl găsi mort. Trupul său imprăstia o răceală de gheață, nu știu, poate sunt chiar eu vinovată de moartea lui. Mult timp l'am jeli; eu eram, însă, mult mai în vârstă de cât el,

eram vioaie și sănătoasă, pe când el un băiețag slab și bolnăvicios.

Isergilla murmură, cu buzele ei câteva cuvinte neînțelese și făcu de trei ori semnul crucei. Nu văzusem încă nici odată închinău, du-se.

Curios, să ascult mai departe șirul povestirei, o încurajai.

„Și pleceți spre Polonia?”

„Da, polonezul eci mititel mă luă cu el. Era un stricat și afară de asta răutăcios din cale afară. Când avea nevoie de mine so plicpea să întrebuinteze vorbe dulci și se lingusea întocmai ca un câine pe lângă stăpănul său. Când se dezgusta însă de mine, îmi arunca în față cuvinte mai aspre de cât bătaea. Pe când no plimbam odată pe tărutul râului, mă supără iarăși îngrozitor. O furie de nedescris mă cuprinsese: îl apuca pe omul eel mititel cu ambele mâini, îl ridicai în sus și-l strânsei cu atâta putere în cât fața i se invineți. Alergal cu el astfel o bucată de loc și-l arunca de pe mal în apă, în timp ce el zbiea din toate puterile.

Privii apoi, răsând, cum se zăbtea și striga. De atunci nu l'am mai văzut. Acesta era singurul lucru bun în viața mea, că nu mai mă întâlneam nici odată cu oamenii cu cari fusesem în legături strânse. Nu-i frumos să te întâlnești cu astfel de oameni, și se pare că dai de morți”.

Baba făcu o pauză suspinând. Prin fața mea, însă, începură să treacă umbrele acelor oameni, despre cari tocmai îmi povestea. Cel dintâi fu huzului pasionat, cu părul roșu și mustața neîngrijită;

și fuma pipa și mergea liniștit spre moarte. Mi se părea că avea ochii pătrunzători, albaștri, cari se îndreptau pînă în toate părțile. Ochii săi veseli căutau stîniș, mustața udată de lacrimi îi atârna în neorândulală peste gură. Alături de el pășia turcul îmbufnat, care părea să fi fost un tiran groaznic, condus de fiul său, băiețagul cel delicat al studului în ale cărui vine picura otrava dragostei. Sfârșitul îl forma polonezul cel mititel, infometat de vorbe dulci, nesimțitor și pasionat.

Toți păreau niște umbre palide ca și acela pe care o strângeau o dințoară în brațe. Așa stătea acum lângă mine, numai piclea și oasele, încovoiată de bătrânețe, trăind fără dorințe, cu ochii stîniși, aproape numai o fantomă.

Baba urmă mai departe:

„In Polonia n'am trăit bine. Oamenii sunt acolo fătarnici, nesimțitori. Nu cunoșteam limba lor, eu răsună ca șeratul șerpiilor. Trăind printre ei, băgai de seamă, că plănuiau o răsccoală în contra rușilor. În orașul Bochma, un ovrei îmi făcu propunerile, să mă cumpere, vroia să facă negoț cu mine. Eu consimții, căci ce-mi rămânea de făcut, dacă vroiam să trăiesc? Dacă vrei să trăiești, trebuie să-ți câștigi existența, eu nu aveam nici omeserile și de aceea fui nevoită să-mi vând corpul. Țineam mult să am ceva parale, căci vroiam să mă întorc la Byrlat și să sfărâm lanțurile cari mă încătușau atât de puternic.

(Va urma)

INOCENȚA?

*Până mai eri știil cum erai privită'n ochii mei?
Liman senin neturburat, divină prea curată, chiar
fecioară'ntre femei*

*Erai simbolul meu și mai presus, icoana mea,
La care mă închinam smerit și sufletul meu
îți păstra tot ce mai sfânt avea.*

*Erai o rază ce veneai din cer, să-mi încălzești
Ființa și sufletul meu, Prea te adoram și te
credeam o divă diu povești*

*În fața mea erai altar al unui templu sfânt
Și nepătat, la care n'a putut răzbi nici gândul
unui om, murdar de pe pământ.*

*Vai! dar aseară tușelat am fost în ce-am crezut
Și sufletul mi'l mult măhnit și nu-mi vine aproa-
pe să cred, cu ochii ce-am văzut.*

*Tu n'ai fost simbolul visat, a cinstel epopee
Și de azi în față-mi te priveșc comună și te
prețuiesc Ca ori care femei!*

„DELAEST”.

TREI NUME

*Trei nume dragi, de-aci nainte
Rămâne-vor de-apururi sfinte
Întregi suflărei românești:
Oituz, Mărăști și Mărășești.*

*Din cădă sapta vitejească
Făcut-a faba strămoșească,
Nu poți mai mândră să găsești
Ca Mărășești, Oituz, Mărăști.*

*Acolo, toți câți au luptat,
Câți au pierit câți au scăpat,
Sunt sfinții țării românești
Din Mărășești, Oituz, Mărăști.*

*Acolo, voi ați înfrățiți
Un neam de secolii răstăfii
Ș'ați scris cu sîmb din topuz
Pe Mărășești, Mărăști, Oituz;*

*Trei mari și sfinte cimitire
Ce sunt trei lauri pe-o oștire,
Trei mândre fapte vitejești:
Oituz, Mărăști și Mărășești.*

*Tu Românie, astăzi mare,
Întro slavă instrunare
Trei nume scumpe să cinstiești:
Oituz, Mărăști și Mărășești.*

LUCA VASILE
Sergent Milițian

IN GEN HAZLIU

LECTIA

Culcată pe divan în buduarul ei, Lenuța Niculescu își fumă tacticos țigara. Perdelele erau pe jumătate trase, împedînd razele soarelui cald de vară să pătrundă în odăe.

Cineva bătu în ușe. Lenuța își netezi părul, și încheie doi nasturi ai kimonoului, apoi deschise. Era Anie, o bună prietenă. Siluetă fină, ochi vioi și îmbrăcată du-pă ultimul jurnal.

— Iată-mă în sfârșit și liberă.

Divorțul s'a pronunțat. Nu sunt bună de invidiat? Lenuța...

Anie. Nici nu-ți închipui cât urăsc bărbații. De acum înainta n'am să am decât o țintă. Să-mi bat joc de ei. Gîndeste-te numai: Nesuferiți în viața casnică, obraznici și prost crescuți pe stradă. M'am întrebat adesea, cum pot să aibe îndrăzneala să acosteze pe cea dintâi femeie care trece, și să-i îndruga câte-i în lună și în soare. Pe mine aceste procedee mă revoltă. La prima ocazie, am să-i dau o lecție cum trebuie unui îndrăzneț de teapă acestora. Nu ești și tu de aceeași părere?

Lenuța. În principiu, da. Anie. Asultă numai, să-ți povestesc ce mi s'a întâmplat ieri. Era o vreme admirabilă. Aerul cald și parfumat. Ultimele raze de soare, mureau roșind cerul. Am eșit să mă plimb la șosea. Pe-o bancă, mă așezai un moment și înce-pui să citesc o carte franțu-zească de dragoste.

De-o dată un bărbat trecu și cum mă văzu se opri și se așeză lângă mine pe bancă. Să fi avut treizeci de ani. Nu era nici bine nici rău. O figură banală cum întâlnești la fiece pas. Își luă pălăria:

„Mă erti d-nă, cu voia d-ta-le...”

Zămbi. Imediat domnul în chestie luă foc. Nici nu bănuia ce-l așteaptă. Nu era de-sigur vr'un Don Juan în carne și oase, nu era prost și spiri-tual, nici urât nici frumos, nici bogat nici sărac.

Din vorbă în vorbă, îi spu-sei că sunt nefericită în căsnicie, că mă plictisesc și în sfârșit, că-mi place. Surăsa satis-făcut. Am lăsat să înțeleagă că am nevoie de o afecție adân-că.

Atunci îmi jură iubire și mă rugă să luăm masa împreună. Primii.

Unde mergem? întrebă el, și-mi înșiră câteva restoranta-te de mîna a doua.

Eu ținui mortis să ne oprim la Flora. N'a îndrăznit să mă refuze.

Cum am ajuns, comandai masă într'un cabinet particu-lar și cerui și șampanie. La plată îl văzui roșind și străm-bînd din nas. Pe urmă-i cerui să mă ducă la teatru, cu au-tomobilul. Acolo pretinsei să îmi ia o lojă, arătîndu-i teama ce aveam că aș putea fi recu-noscută. Omul meu se străm-bă pentru a doua oară.

Iată-ne în sfârșit și în lojă. Incepu să-mi strângă mîna și să mă îmbrățișeze. L'am ținut cât am putut la distanță. La eșirea din teatru îi spusei răs-picat. Dragul meu, dacă aș întârzia prea mult de acasă, ar bătea la ochi. Dar îi pro-misei că voi veni azi neapărat. Mă rugă, mă imploră, dar za-darnic. Trebui să se mulțu-mească cu promisiunea ce i-am făcut-o. Totuși n'am pu-tut să scap până când nu-l să-rutai. La un colț de stradă, coboră din trăsura. Și-acum mi vine să rîd când mă gîndesc că m'așteaptă de aproape o oră.

Lenuța. Rău faci draga mea. Serie-i măcar un rînd.

Anie. Nu, are să înțeleagă mai ușor lecția care ți-am dat-o. În orice caz, dacă vrei, serie-i tu din partea mea. Sau mai bine, am o idee.

Ce-ar fi să te duci tu să-l vezi și să mă scuzi. Eu te aștept să-mi povestești figura pe care a făcut-o când te-a văzut.

Lenuța se decise, după că-teva clipe de gîndire.

Trecu o oră, trecură două...

Anie. Poate că s'o fi relin-dors acasă, uitînd să mai trea-că pe la mine. Vreau s'o văd.

Se îmbracă, se urcă într'o trăsura.

Lenuța nu sosisă încă. A-tunci prinsă de-o bănuială sa-biță întoarse trăsura și-i dete adresa drumului cu prietna. Trăsura se opri în fata unei case cu două etaje.

— Domnul Costescu?

— La etajul al II-lea.

Ea urcă scările, sună. După multă vreme de așteptare ușa se întredeschise și domnul de la șosea apărui, cu obrajii roșii, cu părul în dez-zordine.

— D-ta? exclamă el. Priete-na d-tală a venit să te scuze.

— M'am răsgîndit, iată-mă în persoană.

— Dar... poate, dacă vrei... atunci să ne vedem mâine.

— A! atunci mai e aici încă?

— Nu... dar... vezi... eu... de unde ași fi putut să știu...

Așa!!!

Ea-i întoarse spatele, coboră troptele și prinsă de un răs-nervos și mușcă buzele.

Ioan Totu

Versuri triste

O, clipe sfinte de noroc
Zadarnic azi vă mai evoc,
Căci r'am pierdut pe veci
[de-acum.

Intre noi este un abis;
Se vede așa ne-a fost scris:
Să nu urmăm același drum!

Const. P. Rhetoridy.

RUBRICA JOCURILOR

SERIA V-a

SOLUTII

1. PROBLEMA

de Virgiliu Florescu

A rămas de pază și!

2. JOC PĂTRAT

de St. Vasiliu

C A R O L
A T I L A
R I V A L
O L A N E
L A L E A

3. ȘARADĂ

de Virgiliu Florescu

COȘ — AR

3. ȘARADA

MŪ — RE

4. ARITMOGRIF

de Zoe Dăia

Germania
Elev
Nasture
Ecuator
Redacție
Ananas
Liliac
Unu

6. JOC PĂTRĂNA

de Icslated

C a r a g i a l e
r i i
c u n e s
r e s c
i u r
p u i o i
l u t

7. ȘARADĂ

PAR — FUM

8. JOC IN LITERA H.

de John Bull

C a r a g i a l e
r o d i e
c a l f a
b o i a n
s o l d a
b r a z i l i a
b a n c a
h a n s a
m o r g a
c o ș a r
T i r e n i a n a

9. ANAGRAMĂ

de Carmel-Bere

ZEUS — SUEZ

10. JOC IN ROMBURI

de I. Scărlătescu

R
I E
C U C
N U
C M P
I N D O
R U M E L I A
E U A S
C L N
D A
P I N
O S
A

11. ARITMOGRIF

de Stelian Mihăilescu

Teleajen
Oltina
Poradim

Olar
Lambrino
Nicolae
Inel
Tigare
Argint

Topolnița — Teleorman

12. ȘARADA

de I. Scărdătescu

IP—SI—LAN—TE

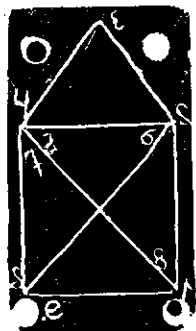
13. JOC IN ROMB

de D-na Lia Scărdătescu

S
S O C
S A R E A
S O R E A N U
C E A P A
A N A
U

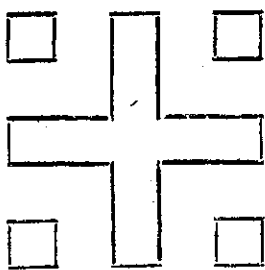
14. Joc Geometric

de Dem. Rădulescu

15. Joc In puncte

de Dem. Rădulescu

16. ȘARADA

de Maria Stănescu

GEM—AN—DURA

17. ȘARADA

de G. A. Bărsănescu

NAS—TU—RE

DESLEGARI

No. 1 — Al. Mihăilescu Ploesti, Al. Nițescu T. Jiu, Mally Mawr, Procopie Dumitrescu și Simion Constantinescu Stelian Mihăilescu Marinu Efstate, Pulu Ilenos, O. Ioan Iași.

No. 2 — Al. Mihăilescu Ploesti, Mally Mawr, Iosef Goldstein, Procopie Dumitrescu, Stelian Mihăilescu, Maricora I. Vasiliu, Marinu Efstate, Pulu Ilenos, O. Ioan Iași.

No. 3 — Al. Mihăilescu Ploesti, Maria Stănescu Ploesti, P. Drăgoescu Corabia, Mally Mawr, Iosef Goldstein, Procopie Dumitrescu, Stelian Mihăilescu, Const. Oia, Maricora I. Vasiliu, Nicușar Efstate, Pulu Ilenos, O. Ioan Iași.

No. 4 — Al. Mihăilescu Ploesti, Maria Stănescu Ploesti, P. Drăgoescu Corabia, Al. Nițescu T. Jiu, Mally Mawr, Iosef Goldstein, Procopie Dumitrescu, Stelian Mihăilescu, Const. Oia, Maricora I. Vasiliu, Marinu Efstate, Pulu Ilenos, O. Ioan Iași.

No. 5 — Al. Mihăilescu Ploesti, Maria Stănescu Ploesti, C. Neghină, Mally Mawr, Iosef Goldstein, Stelian Mihăilescu, Const. Oia, Maricora I. Vasiliu, Marinu Efstate, Pulu Ilenos.

No. 6 — Al. Mihăilescu Ploesti, Maria Stănescu Ploesti, P. Drăgoescu Corabia, Munte Verde și Sanky Pontu, Al. Nițescu T. Jiu, Elenuța Tabacu R. Sărat, Theodor Ursu Iași, Maricora I. Vasiliu, Stelian Mihăilescu, Const. Oia.

No. 7 — Al. Mihăilescu Ploesti,

Marla Stănescu Ploesti, Al. Nițescu T. Jiu.

No. 8 — Al. Mihăilescu Ploesti, Marla Stănescu Ploesti, Munte Verde și Sanky Pontu, Al. Nițescu T. Jiu, Theodor Ursu Iași, Maricora I. Vasiliu, Stelian Mihăilescu.

No. 9 — Al. Mihăilescu Ploesti, Marla Stănescu Ploesti, O. Ioan Iași.

No. 10 — P. Drăgoescu Corabia, Munte Verde și Sanky Pontu, Maria Stănescu Ploesti, O. Ioan Iași.

No. 11 — P. 2, Marla Stănescu Ploesti, O. Ioan Iași, Elenuța Tabacu R. Sărat, Theodor Ursu Iași.

No. 12 — Maria Stănescu Ploesti, O. Ioan Iași, Theodor Ursu Iași.

No. 13 — C. Neghină, Munte Verde și Sanky Pontu.

No. 14 — C. Neghină.

No. 15 — C. Neghină.

No. 16 — C. Neghină, Munte Verde și Sanky Pontu.

No. 17 — C. Neghină, Elenuța Tabacu R. Sărat.

Corespondența Redacției

Ioan Gane. Mulțumim. Se vor publica toate. Abonamente facem și acolo.

Hamilton, R. Sărat. Versul cere rimă și poezia cugetare. In sonetele d-tale lipsește așa ceva. C. Dem. Săviu, Tecuci. Dacă ați reveni asupra lor, ar putea merge. Așa cum sunt, nu.

D. G. Leonte. Ceia ce am spus că se publică, se va publica. Veteranul, Iubita și Micul cercețas nu.

Marcella Angelescu. Profesoara e rău tradusă, așa că nu se înțelege nimic.

Virgălia Prastitei. Se va publica numai: Floare nouă.

Marcella Samardo. Sunteți acuzat de plagiat: nuvela Tudora publicată în No. 27 e revendicată de d. Stan Palanca, redactor la Patria din Sibiu. Vă rugăm explicați-vă.

I. Stefănescu. Fără titlu e prea personală.

G. Florescu Tăranu. Se publică, afară de Te-ai dus.

N. Zăpădă. Se publică.

S. Sem. Nici Sirena, nici Aș vrea, nici cugetările.

Dem. Barnea, Slăvești. Se publică.

Tanți Constantinescu. Au formă de vers, dar nu e vers.

G. Florescu. De ce nu ne trimiteți ceva care să intereseze, căci nu vă lipsește darul spusului frumos.

A. Theodorescu Miu. Ideile din Toamnă sunt poetice, dar factura e așa de copilăroasă că nu o putem publica.

Năstase Bighescu. Nu merge.

I. Popescu R. Iertați-ne dar pentru noi n'are interesul care-l credeți.

Floridan Podaru. Se publică toate.

George Baiculescu. Le publicăm, dar treptat.

V. I. Stefănescu, Focșani. Recunoștința e o simplă cugetare.

Ion V. Augustin, Craiova. — In cellalt gen din care ne-ați trimis, reușeați mai bine; traducerile nu vă convin și credem că ar fi bine să nu mai stăruim în acest gen.

Din cauza abundenței de materie urmarca la Surprins în țară străină se va publica în numărul viitor.